

Čilimník bílý

Chamaecytisus albus (Hacq.) Rothm.

Stupeň ohrožení: C1

syn.: *Cytisus albus* Hacq., *C. leucanthus* W. et K. ex Willd., *Chamaecytisus leucanthus* (W. et K. ex Willd.) Link

POPIS

Menší keř s vystoupavými větvemi a krátce přitiskle chlupatými letorosty, dosahující max. výšky 60 cm. Listy 3četné, lístky podlouhlé n. podlouhle obvejčité, 13-25 mm dl., na bázi klínovité, na obou stranách přitiskle chlupaté nebo na líci olýsalé. Listy světle zelené. Květy v terminálních strboulovitých květenstvích (až 12květých), květy 18-20 mm dl., kalich žlutozelený, koruna bílá-bledě žlutá, pavéza na líci kratince chlupatá, člunek na kýlu a nehtu řídce brvitý, semeník hedvábitě chlupatý. Lusk podlouhlý, 18-23 mm dl., hustě přitiskle chlupatý, semena mírně zploštělá, hnědá.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Výrazný heliofyty, rostoucí především na svažitých lokalitách s expozicí J-JV-JZ, ve vegetaci xerothermních travinobylinných lad a trávníků, kde může být přimíšen mezi nízkými keři nebo i na lemu teplomilné doubravy. Vyhledává hluboké, hlinité-jílovitohlinité půdy na vápnitém podkladu, nejčastěji sprašovém. Lokality jsou soustředěny do jednotného rozmezí nadmořské výšky: 200-300 m a expozice lokalit je převážně jižní a západní.

Cenologicky je druh vázán na společenstva svazů *Festucion valesiacae* (úzkolisté suché trávníky), *Bromion erecti* (subxerofilní širokolisté trávníky), *Geranion sanguinei* (lemy teplomilných doubrav) a *Prunion fruticosae* (společenstva nízkých teplomilných křovin).

ROZŠÍŘENÍ

Areál: submediteránní prvek, který je hojný na Balkáně, na jih zasahuje do Albánie a Řecka, na sever do severního Maďarska, na Slovensko a na jižní Moravu. Východní část areálu končí na východním okraji rumunských Karpat a na západní Ukrajině, velmi výjimečné jsou lokality na řece Bug ve V-JV Polsku, které navazují na ukrajinskou část areálu.

V ČR je druh vázán pouze na panonské termofytikum jižní Moravy, v Čechách chybí. Z hlediska fytogeografického byl zaznamenán asi na 20 lokalitách v Hustopečské pahorkatině, u Pouzdřan, Popic, Hustopečí, Kurdějova a Morkůvek, nejvýchodněji položené lokality jsou v okolí Kyjova a severně Bzence. Nejseverněji položené jsou u Rebešovic jižně Brna, což je zároveň absolutní severozápadní hranice celého areálu druhu. Vyskytuje se pouze v kolinním stupni Termofytika, v nížině, tj. v planárním stupni chybí.

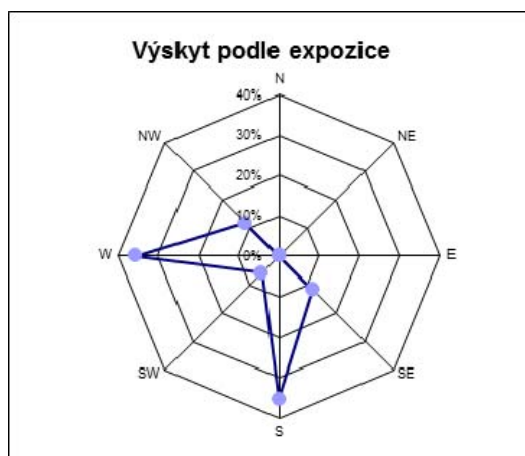
PŘÍČINY OHROŽENÍ

Fyzická likvidace lokalit (obnova vinic, výsadba ovocných sadů), pokud tyto nejsou územně chráněny. Na těchto lokalitách hrozí absence managementu a tlak aktivních druhů, především *Calamagrostis epigejos*.

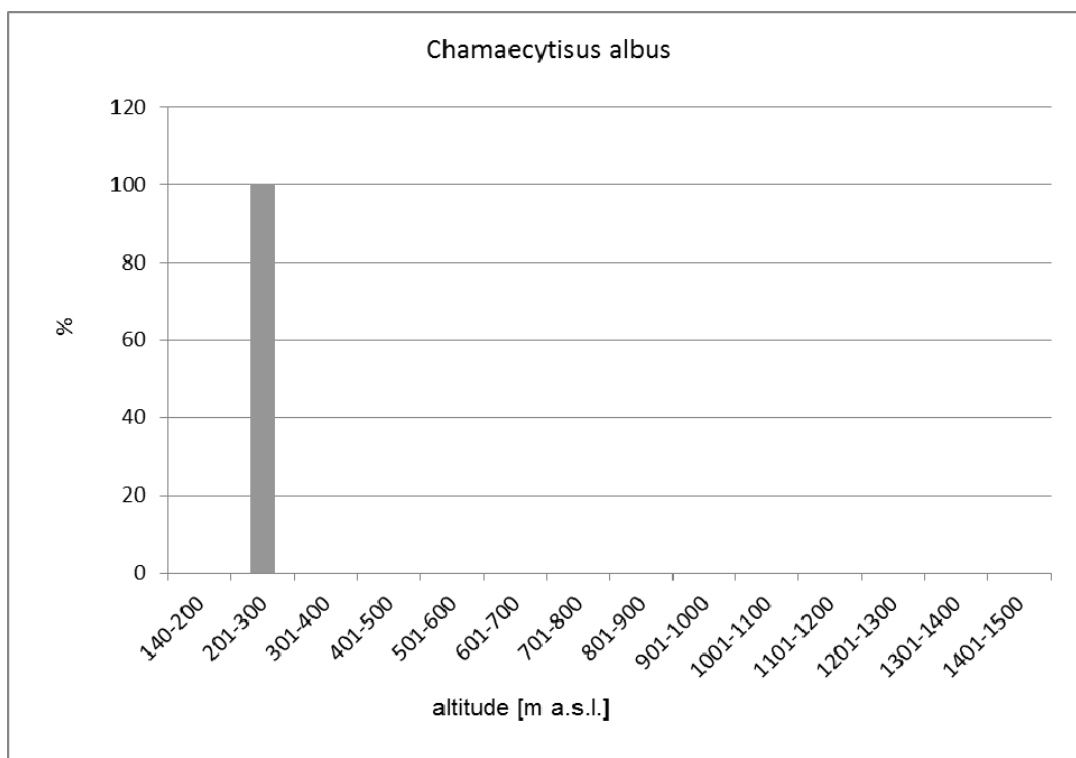
SEZNAM LITERATURY

ZIELINSKI J., 1975. *Rodzaj Cytisus L. v Polsce*. Arbor. Kórnickie 20: 47-111

SKALICKÁ A., 1983. *East European species of the genus Chamaecytisus Link.* Rad. Acad. Nauka Um. Bosne hercegovine, sect. natur-math. (21) 72: 239-245

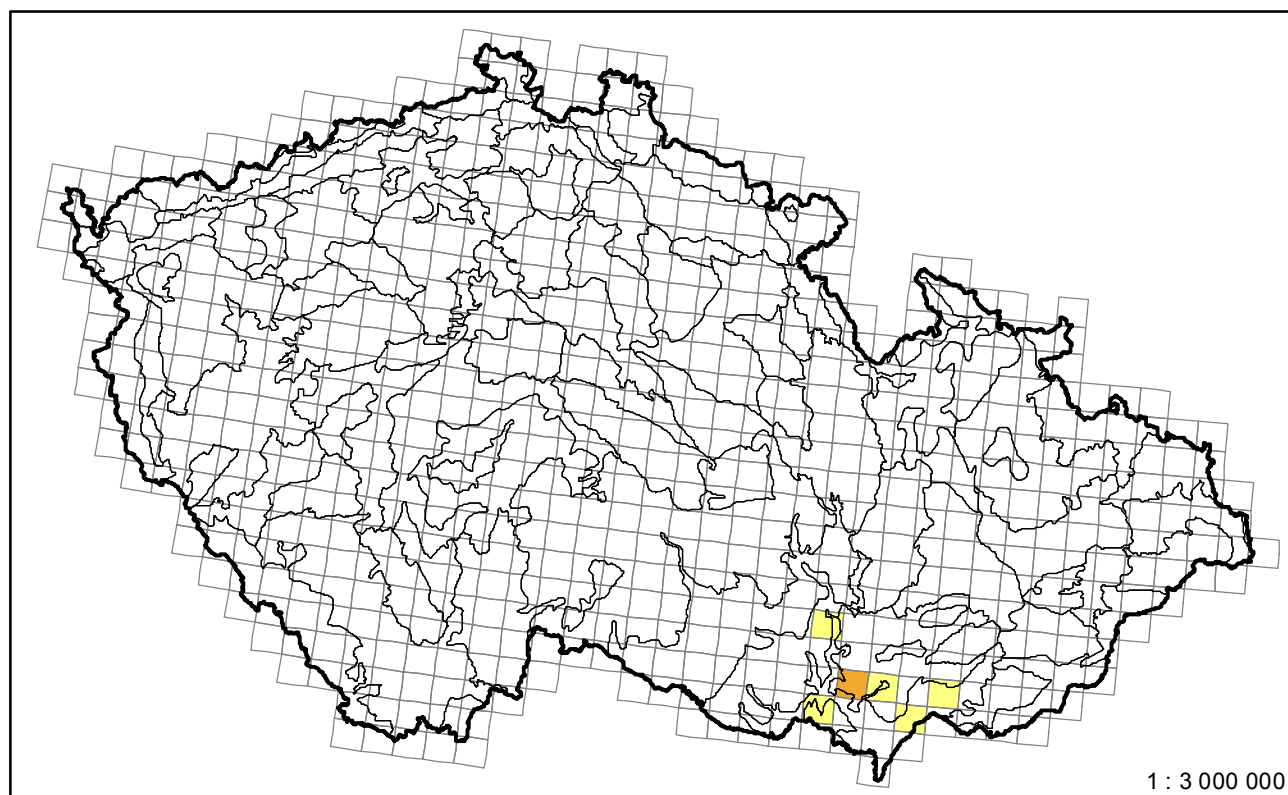

Výskyt podle nadmořských výšek

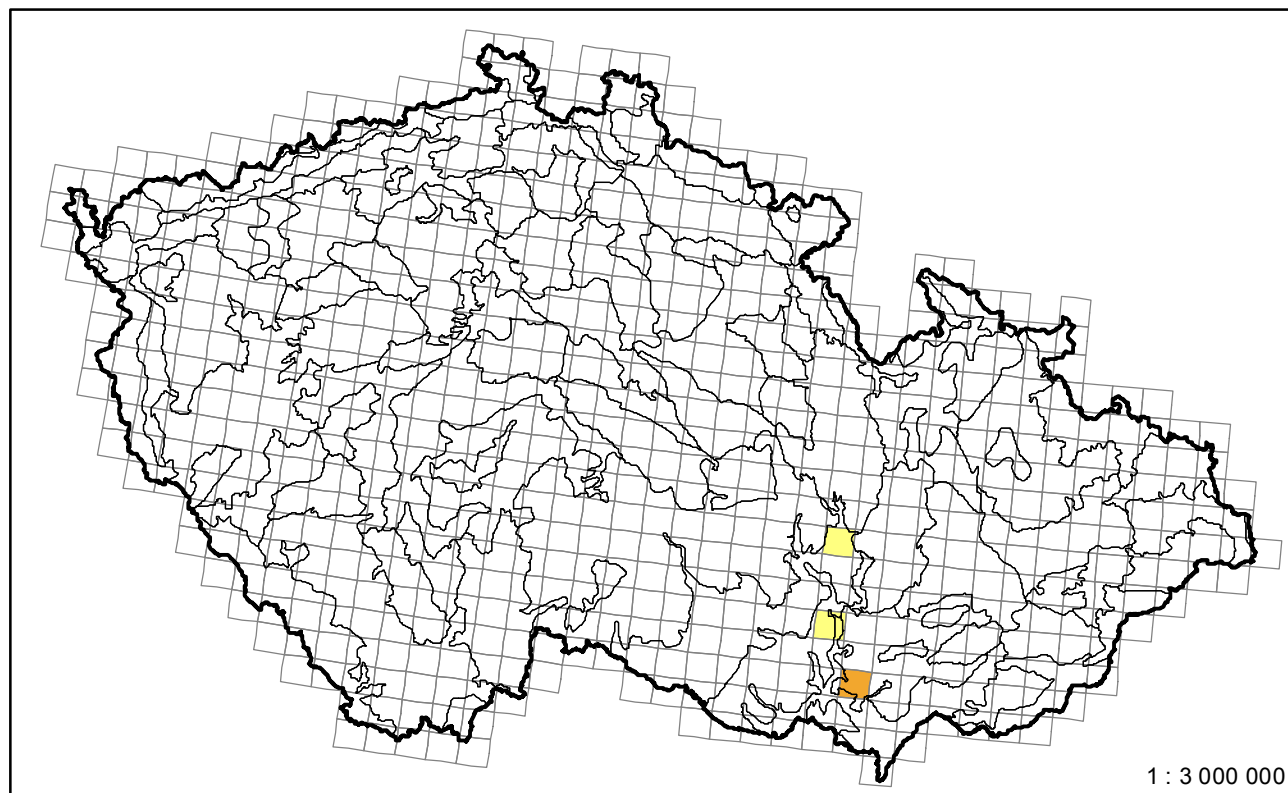

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 12

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 15